

POSTANOWIENIE

30 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 30 października 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.Ż. i S.G.
przeciwko M.K. i R.K.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej M.Ż. i S.G.
od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach
z 27 marca 2025 r., II Ca 1248/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(M.M.)

UZASADNIENIE

Powodowie M.Ż. i S.G. wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z 27 marca 2025 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołali się na wstępujące w sprawie istotne zagadnienie prawne: Czy już sam fakt niepoinformowania posiadacza nieruchomości przez jej nabywcę o zamiarze jej zakupu od osoby ujawnionej w księdze wieczystej jako jej właściciel, przesądza o pozostawaniu nabywcy tej nieruchomości w złej wierze?

Ponadto skarżący wskazali, że wyrok został wydany w warunkach nieważności postępowania, tj. z naruszeniem art. 379 pkt 4 k.p.c. spowodowanym

rozpoznaniem apelacji przez sędziego powołanego, na stanowisko na skutek rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Skarżący wskazali również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie przez Sąd drugiej instancji konkretnych przepisów prawa procesowego. Skarżący zarzucili Sądowi Okręgowemu oparcie orzeczenia jedynie na podstawie materiału zebranego w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Zakwestionowali również niezastosowanie art. 5 u.k.w.h

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do wskazywanej przez skarżących nieważności postępowania w postaci wadliwego składu Sądu Okręgowego, to uszło uwadze skarżących, że zgodnie z pkt 2. uchwały składu trzech Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSiA I-4110-1/20, sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 EKPC.

Odwołanie się w takim przypadku do nieważności postępowania byłoby zatem możliwe tylko wówczas, gdyby istniały jeszcze inne okoliczności, poza wadliwością procesu powołania, przekonujące o naruszeniu przez dany skład sądu w okolicznościach konkretnej sprawy standardu niezawisłości i bezstronności. Skarżący takich okoliczności nie przytoczyli. Co kluczowe, nie chodzi o to, że skarżący takich okoliczności nie udowodnili, ale w ogóle ich nie powołali. Stąd też twierdzenia o nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym ze względu na jego skład są pozbawione jakichkolwiek podstaw, niezależnie od zastrzeżeń co do

dalszego obowiązywania uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSiA I-4110-1/20 (zob. wyrok TK z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest natomiast zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Przedstawione przez skarżących zagadnienie prawne tych wymagań nie spełnia, gdyż nie ma ono charakteru uniwersalnego, o czym przekonuje jego szczegółowość i silne powiązanie z konkretnym stanem faktycznym, na co wskazuje bezpośrednio odnoszenie się w ramach tego zagadnienia do sytuacji powodów. Oznacza to, że znaczenie tego zagadnienia nie wykracza poza niniejszą sprawę. W istocie skarżący nie dążą do rozstrzygnięcia abstrakcyjnego i uniwersalnego problemu prawnego, ale weryfikacji trafności przyjęcia przez Sądy *meriti*, że powodowie nabywając nieruchomości pozostawali w złej wierze. Ponadto skarżący nie przytoczyli argumentów wskazujących na istnienie poważnych wątpliwości prawnych odnośnie do tak sformułowanego zagadnienia. Nie przedstawili w tym zakresie poglądów orzecznictwa i doktryny, nie wskazali na możliwe rozbieżne interpretacje prawne i racje jurydyczne stojące za nimi.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia SN: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z 11 grudnia

2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie SN z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Skarżący nie wykazali, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Po pierwsze, powodowie nie wskazali, jaki konkretnie przepis bądź przepisy zostały ich zdaniem naruszone w stopniu kwalifikowanym, przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi (s. 4 skargi kasacyjnej). Skarżący w tym fragmencie skargi kasacyjnej odwołują się jedynie do naruszenia przez Sąd drugiej instancji bliżej nieokreślonych przepisów prawa procesowego oraz wskazują na niezastosowanie art. 5 u.k.w.h. Taka konstrukcja wniosku wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Po drugie, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest ściśle związane z podstawami kasacyjnymi, które w przeważającym zakresie opierają się na zarzutach dotyczących oceny materiału dowodowego i poczynionych ustaleń faktycznych, które doprowadziły do przyjęcia, że powodowie nabywając sporną nieruchomość pozostawali w złej wierze. Należy natomiast przypomnieć, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie SN z 8 listopada 2024 r., I CSK 122/24).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(D.Z.)

[SOP]